

KEVLAR: nieuwe structuur voor buitenlandse projecten

Kristien Piersma k.i.piersma@rug.nl

Fotografie: Gerhard Lugard

Knowledge Emporium in Virtual Learning through Academic Research (KEVLAR) is een nieuwe benadering van internationalisering binnen de universitaire studie. Het gebruik van ICT speelt hierbij een belangrijke rol. Dr. Mila Smrkovský is universitair docent bij Pedagogische Wetenschappen en maakt deel uit van de werkgroep Nestor Internationaal.

Voordat ik Psychologie ging studeren, heb ik eerst de HTS gedaan. Die combinatie dwingt me altijd tot een mengelmoesje van vakken, ik geef bijvoorbeeld zowel ontwikkelingspsychologie als methodologie. De methodologie heeft zich langzamerhand uitgebreid naar de ICT. Zodoende ben ik ook begonnen met experimenten op het gebied van het gebruik van ICT bij onderzoek en onderwijs.

Ik heb altijd met ICT gewerkt. Binnen de faculteit waren wij bijvoorbeeld ook als eerste met het gebruiken van de elektronische leeromgeving Nestor. Ik zag het belang van Nestor vooral in de zin van het doorgeven van informatie. Voor die tijd hadden we alleen de

Dr. Mila Smrkovský

Universiteitskrant. Met de komst van Nestor ging het veel beter.

Op de eerste dag dat de studenten hier beginnen, krijgen ze uitleg over de ICT-faciliteiten. Eén van de problemen is dat studenten hotmail en gmail blijven gebruiken en er geen koppeling bestaat

met Nestor. We hebben dat vanaf het begin strikt gescheiden gehouden: alles over onderwijs gaat via Nestor en het universitaire e-mailadres. Als studenten hotmail blijven gebruiken, krijgen ze geen informatie. Nu weten studenten niet beter.

het
interview

> Projectplan

Naast mijn werk als universitair docent ben ik coördinator internationalisering. Dat is begonnen met een uitwisseling met Tsjechië, waar ik oorspronkelijk vandaan kom. Zo ben ik langzamerhand in allerlei regelingen voor uitwisselingsstudenten gerold, zoals het Socrates-programma.

Ik vind dat studenten naar het buitenland moeten. Pedagogiek is wat dat betreft moeilijk om in het buitenland uit te oefenen. Veel studenten hebben niet zoveel behoefte om naar het buitenland te gaan. Zij gaan niet naar de universiteit voor onderzoek, zij komen voor het beroep, de praktijk. Daarnaast speelt bij Pedagogiek de taal een belangrijke rol. Je hebt te maken met kinderen, met ouders en begeleiders waarmee je moet overleggen. Het is een stuk moeilijker om dat bijvoorbeeld in het Engels te doen.

Tijdens een reis naar Roemenië in 2002 was ik met een collega van Bureau Internationale Samenwerking aan het filosoferen hoe studeren in het buitenland beter geregeld zou kunnen worden. Na terugkomst hebben we contact gelegd met mensen van het ECCOO (ExpertiseCentrum ComputerOndersteund Onderwijs, inmiddels opgegaan in het Universitair OnderwijsCentrum Groningen, UOCG, red.) en het RC. Dat heeft geleid tot een projectplan waar we nog financiering voor moesten vinden. Uiteindelijk lukte dat via Apollo. Het was een langdurige procedure, maar het is gelukt en met het geld konden we ook een samenwerking creëren met de Hanzehogeschool.

Wat is het probleem met uitwisselingsprojecten?

De problemen met uitwisselingsprojecten bestaan overal, zowel nationaal als internationaal. De universiteit wil meer colleges in het Engels geven om buitenlandse studenten binnen te ha-

len. Maar het Engels is hoe je het wendt of keert een struikelblok, met name wat betreft het regulier onderwijs. Colleges geven en volgen, tentamens voorbereiden, alles wordt vaak dubbel gedaan, in het Nederlands en het Engels. Zowel bij de studenten als docenten is het niveau van de Engelse taal niet optimaal voor deze missie. Ik heb me hier ook sterk gemaakt om geen cursussen te vertalen in het Engels. Je vraagt je af waarom dat moet als het niet kan.

Een ander probleem is de roostering. Ook al zouden we er in slagen om de vakken in het Engels te geven, dan komt het vaak voor dat een vak waarvoor de buitenlandse student komt in een ander trimester wordt gegeven. Dan moet er naar weer een individueel opvangprogramma worden gezocht. Daarbij worden de vakken die hier zijn gevolgd ook niet altijd erkend in eigen land. Dat gebeurt zelfs bij vakken als methodologie of statistiek waarvan je zou denken dat dat overal gelijk zou moeten zijn. Die uitwisselbaarheid van de cursussen is voor onze studenten even problematisch of zelfs onmogelijk.

Nog een probleem is de opvang van de buitenlandse studenten. Voordat alle papieren in orde zijn en ze zich hebben georiënteerd in de stad, zijn ze een maand verder. En dan moeten ze nog beginnen aan hun studie. Uiteindelijk hebben de meeste buitenlandse studenten hier iets gestudeerd waarvoor ze op hun eigen universiteit geen credits kunnen krijgen.

KEVLAR

We hebben alle problemen op een rij gezet en gekeken naar een manier om ze aan te pakken. We ontdekten toen iets dat eigenlijk allang bekend was. Er is een vak waar overal aan gewerkt kan worden, waar je ook woont en waar je ook studeert: dat is onderzoek. De invoering van de bama-struc-

tuur en de splitsing naar bachelorwerkstuk en masterthesis gaven plotseling ook meer mogelijkheden om iets in die richting te ontwikkelen.

We hebben een viertal principes vastgelegd: de basis voor een buitenlands studieverblijf zijn de onderzoekswerkzaamheden, de voertaal is altijd Engels, het buitenlandse studieverblijf moet zo mogelijk onafhankelijk zijn van universitaire roosters en de voorbereiding van het verblijf in het buitenland wordt ondersteund met informatie over de taal en cultuur van het land waar de student naar toe gaat.

Om dit te kunnen realiseren, hebben we in 2003 het project 'Met ELO (elektronische leeromgeving) over de grenzen heen' gestart, waarin het gebruik van ICT een centrale rol heeft. In 2004 heeft het project de huidige naam KEVLAR gekregen, acroniem voor Knowledge Emporium in Virtual Learning through Academic Research. De naam is door de Letterenfaculteit bedacht, daar werken we ook mee samen. Ik vond het een toepasselijke afkorting. KEVLAR betekent ook 'sterke vezel', een binding die overal doorheen loopt.

Wat houdt KEVLAR in?

Ons idee is dat het uitvoeren van onderzoek in drie fasen gebeurt, verspreid over tien maanden van één academisch jaar. De eerste fase van drie maanden speelt zich af in het thuisland van de student. Deze periode bestaat uit oriëntatie over de mogelijke onderzoeksprojecten en weten waar je naar toe gaat, kennismaken met de taal en cultuur.

De tweede fase duurt ook drie maanden en richt zich op de theoretische voorbereiding van het onderzoek zelf en de student is dan al een lid van zijn gastuniversiteit. Het probleem van de erkenning van de student op de buitenlandse universiteit is nog niet overal

> Onderzoek

is de basis

voor

uitwisseling <

opgelost. In Groningen gaat dat sinds kort wel goed. Zodra een student wordt ingeschreven, is hij geregistreerd bij de RUG en krijgt hij een studentenkaart, toegang tot de elektronische leeromgeving Nestor en dat soort zaken. Pas in de derde fase verblijft de student bij de gastuniversiteit om het onderzoek uit te voeren.

Er is dus veel aandacht voor de voorbereiding van het verblijf in het buitenland. Dat is eigenlijk voortgekomen uit het probleem dat studenten – in ieder geval onze studenten – een vrij strak programma hebben. Voordeel van deze werkwijze is dat alles niet in drie maanden is geconcentreerd, maar wordt uitgesmeerd over een heel jaar.

Het werken met die drie fasen bevalt erg goed. Natuurlijk is het rekbaar, de begrenzingen in maanden is weer afhankelijk van onderzoek. Wanneer iemand net onderzoek heeft (bijvoorbeeld data verzamelen) in die tweede fase, moet hij eerder gaan.

Streaming Video

Mochten studenten vakken missen in de periode dat ze in het buitenland zijn, dan kunnen we die vakken via video streaming uitzenden. Daar hebben we het afgelopen jaar voor het eerst mee geëxperimenteerd in een ander Apollo-project voor de digitalisering van colleges. Het ging om een basiscollege psychopathologie voor alle studenten. Die stof verandert niet drastisch van het ene op het andere jaar. Alle boeken die daarover worden geschreven, hebben een levensduur van ongeveer vijf jaar. Die colleges kunnen dus nog minstens vijf jaar worden gebruikt.

Het verhaal is ieder jaar hetzelfde, waarom zou je dat steeds moeten herhalen? Beperk je alleen tot veranderingen en actuele zaken. Dat is een besparing van docententijd, een gemak voor studenten en een geweldige kans om het vak voortdurend inhoudelijk te innoveren. De studenten kunnen op die manier op ieder moment

de stof even terughalen en daarvoor hopelijk beter onthouden. De meeste studenten waren dan ook erg tevreden over het experiment. Dat was voor ons weer aanleiding om meer te doen op dat gebied. Dit jaar hebben we een ander vak van vier colleges uitgezonden voor studenten die in het buitenland zitten. Op deze manier hoeven studenten in de toekomst geen college (vakken) te missen als ze naar het buitenland vertrekken.

Hoe ziet het ICT-gebruik binnen KEVLAR er uit?

In de eerste twee fasen van het uitwisselingsproject wordt Nestor volledig ingezet. De voorbereiding op de taal en cultuur van het land gebeurt via een digitaal ondersteunde cursus. Dit gedeelte kan gemeenschappelijk zijn voor meerdere projecten.

De tweede fase is de theoretische voorbereiding op het onderzoeksproject en verloopt digitaal via Nestor-werkgroepen. In de derde fase wordt Nestor ingezet voor de uitwerking. Op het moment dat we hier een onderzoeksproject hebben, werken Nederlandse met buitenlandse studenten aan de voorbereiding van het project. Uiteindelijk gaan ze uitwisselen en moeten dan nog één keer per week via video conferencing met elkaar overleggen. Daar hebben we een aparte ruimte voor vrijgemaakt op de faculteit.

Het geheel wordt afgesloten met een werkstuk. Voorwaarde is dat er aan beide kanten begeleiding is, dus een docent op de gasten thuisuniversiteit. De taal kan afwijken van de voertaal Engels. Als je goed werk wilt afleveren, is het bij sommige onderzoeksprojecten van Pedagogiek bijvoorbeeld soms noodzakelijk dat men zich beperkt tot de moedertaal. In dat geval wordt er een uitgebreide samenvatting in het Engels gemaakt.

De buitenlandse studenten die

> naar Nederland komen, leren alleen Nederlands om een brood te kopen en naar de bioscoop te gaan. Ze leren geen Nederlands om hier te studeren, maar het is wel bedoeld als kennismaking met Nederland. Je ziet ook dat op het moment dat ze het hier leuk vinden, ze meer aan de taal gaan doen.

Heeft het project te maken met de wens van de RUG om meer aan internationalisering te willen doen?

Die uitspraak is afkomstig van het allerhoogste niveau. Twintig procent van wat daar wordt gezegd, is realiseerbaar. De overige tachtig procent zal de RUG-gemeenschap moeten invullen. Waar het ons om gaat is wetenschappelijk onderzoek in een internationale context. Tot mijn vreugde wordt dat hier zowel op lokaal niveau bij Pedagogische wetenschappen als op facultair niveau (Gedrags en Maatschappijwetenschappen) eindelijk erkend. Onderzoek is de basis voor uitwisseling. Dat is ook logisch: een universiteit behoort het onderwijs te baseren op het wetenschappelijk onderzoek dat ze doet. De studenten moeten naar het buitenland, alleen moet je ze niet voor vakken sturen. Laat ze hun verplichte tentamens gewoon hier rustig afleggen. Maak ze nieuwsgierig voor wat er over de grenzen gebeurt op hun vakgebied en laat ze dan hiermee experimenteren, wat 'praktisch' doen. Onderzoek is eigenlijk heel ontspannend... De meeste studenten zijn er verschrikkelijk bang voor, maar onderzoek is de meest ontspannende bezigheid die ze kunnen doen.

Waarom?

Op dat moment zijn ze plotseling wetenschapper: ze moeten zich met eigen gedachten bezighouden en niet met wat meneer A of B ooit heeft gezegd. Dat vinden

ze eng. Het selecteren en ordenen van informatie is voor veel studenten een ramp. Dat probleem zie je ook terug wanneer onderzoek moet worden gedaan voor een werkstuk. Ze komen dan met allerlei handboeken aanzetten, dat moeten ze niet doen. Dat is oude koek, dat geeft slechts aanwijzingen voor hun verdere zoektocht. Ze moeten juist op bijvoorbeeld internet op zoek naar nieuwe kennis. Het doen van onderzoek is het moment dat de student moet laten zien hoe die opgestapelde kennis toegepast zal worden. Je bent vrij van al die verplichte tentamens en werkstukken, je beschikt over een vrije ruimte die je op dat moment zelf mag invullen.

Sjabloon

We merken dat met de opzet van KEVLAR de studenten meteen aan de slag willen als ze aankomen. Door die voorbereidingsfase met de virtuele omgeving is er een platform dat de student de gelegenheid biedt gemakkelijk een cursus Nederlands te volgen of alvast vakken in het kader van het onderzoek te bekijken. Het mooie is dat aan de ene kant internet onafhankelijkheid biedt en aan de andere kant gebondenheid bestaat doordat sociaal contact niet uitgesloten kan worden. Uiteindelijk moeten de studenten bij elkaar komen om te overleggen. KEVLAR biedt de mogelijkheid om de aanwezige kennis te laten rijpen zodat het onderzoek vruchtbare resultaten geeft. De onderzoeksonderwerpen binnen KEVLAR liggen niet vast. Het is zo ontworpen, dat het als een sjabloon kan worden gebruikt door alle faculteiten. Tot nu toe komen de studenten uit de hoek van de sociale wetenschappen omdat het van daaruit wordt gevoed. Wanneer andere faculteiten besluiten om internationalisering op deze manier te gaan hanteren, kunnen ze dat stukje Nestor gewoon over-

nemen. Dan is de basis klaar en kan die worden aangepast aan andere behoeften.

Wat zijn de resultaten tot nu toe?

In twee jaar hebben in totaal acht studenten aan KEVLAR meegedaan. Dat waren allemaal buitenlandse studenten die hier zijn geweest. Twee studenten uit Brno hebben hier het afgelopen jaar aan het begin van hun masterthesis gewerkt en zijn thuis met lof ontvangen. Daar gaan ze nu verder werken en dankzij hun wordt het nu ook in Brno opgepikt. Volgend jaar gaan de eerste Nederlandse studenten via KEVLAR naar het buitenland, het is nu verankerd in het studieprogramma.

Als studenten bij ons naar het buitenland gaan, heeft het doen van onderzoek nu ook onze voorkeur. Want daar kunnen wij wat mee, uiteindelijk is onderzoek het enige exportmiddel dat we hebben. De studenten verdwijnen na het afstuderen, maar het onderzoek houdt ons op de been. Als we iets moois hebben, moeten we dat ook laten zien! En wie kan dat? Niet een paar professoren of docenten, maar de studenten. Zij zijn de wetenschapsapostels, zij hebben meer macht en kracht om dat te doen. Voor de universiteit heeft het geen zin om studenten alleen binnen te halen voor het volgen van vakken. De studenten komen zolang het hier gezellig is en er gemakkelijk punten kunnen worden gehaald. Hun motieven zijn anders dan die van de universiteit; de universiteit wil een duurzame samenwerking creëren en wil zich profileren. Dat kan alleen bereikt worden door het doen van onderzoek in een vertrouwde omgeving met een warming-up mogelijkheid.

het
in t
er v
n j